

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад

«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:
Заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи

Свєгенія ПАРФЕНІУК
(ПІБ)

29.08.2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)
Протокол № 01/25/26 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Марія ГРАБ
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Спеціальності: **D8 Право**

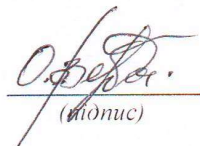
Освітнього рівня: **другий (магістерський) рівень**

Освітньої програми: **«Право»**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

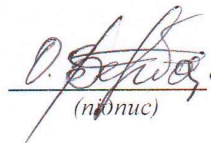
Верба Ольга Богданівна – кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри права

(підпис)

Викладач:

Верба Ольга Богданівна – кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри права

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри права
Протокол № 01/25/26 від 28.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми права Європейського Союзу
Шифр та назва спеціальності	D8 Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год. Лекції : 22 Семінарські заняття: 18 Самостійна робота студентів: 80
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-pravo-druhyy-mahisterskyy-riven/obovyazkovi-dystsypliny/aktualni-problemy-prava-yevropeyskoho-soyuzu/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Верба Ольга Богданівна</i>	
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	професор кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Актуальні проблеми права Європейського Союзу, Актуальні питання договірної законодавства
Напрями наукових досліджень	Членство України у Міжнародному союзі офіцерів та службовців юстиції. Проблеми реалізації прав людини і громадянина в умовах воєнного стану. Незалежність і дисциплінарна відповідальність суддів: міжнародні стандарти й національна практика. Контроль за діяльністю приватних виконавців як форма забезпечення прав особи: види, критерії розмежування повноважень. Актуальні проблеми приватного права в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. розвиток soft-skills у сфері ефективної комунікації та медіації.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0001-9254-9575 Google scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=5Edk7QAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	olga.verba.sydor@gmail.com
Контактний тел.	+380677445060

Портфоліо викладача на
сайті кафедри/Інституту/
Академії

<https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kyun-dotsent-profesor-kafedry---verba-olha-bohdanivna/>

Анотація курсу: «Актуальні проблеми права Європейського Союзу» формує у студентів систему знань про принципи права ЄС, механізми взаємодії права ЄС та національного права держав-членів ЄС, а також права ЄС та держав-партнерів, основні галузі права ЄС, правові інструменти регулювання ринків товарів, робіт, послуг, фінансових ринків та ринків робочої сили, а також закласти основи практичних навичок кваліфікації правовідносин, що виникають всередині ЄС та у його відносинах з іншими державами, тлумачення норм права ЄС, використання норм права ЄС у правозастосовчій діяльності на національному рівні.

Предмет: правовідносини, що виникають всередині ЄС та у його відносинах з іншими державами, тлумачення норм права ЄС, використання норм права ЄС у право застосовчій діяльності на національному рівні, механізми взаємодії права ЄС та національного права держав-членів ЄС, а також права ЄС та держав-партнерів.

Мета: поглиблене вивчення знань та формування практичних умінь в галузі права ЄС, спрямованих на всебічне удосконалення практичних та теоретичних навичок по вирішенню професійних завдань, ознайомити студентів з правовою системою ЄС; сформувати у студентів правничий світогляд, правосвідомість і правову культуру правознавця. юридичне мислення; навчити студентів застосовувати теоретичні правничі знання на практиці.

Завдання: допомогти здобувачам вищої освіти в опануванні системою знань з дисципліни «Актуальні проблеми права Європейського Союзу»; акцентувати увагу здобувачів на складних теоретичних та практичних проблемах історії виникнення, існування та розвитку Європейського Союзу та його системи права; у зв'язку з складним розумінням деяких теоретичних питань становлення інститутів Європейського Союзу запропонувати здобувачам вищої освіти знайти шляхи та методи їх розв'язання; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у здобувачів вищої освіти; сприяти еволюційному засвоєнню здобувачами основ методики нормотворчого процесу, ознайомити студентів з історичними передумовами та сучасною системою права ЄС; ознайомити студентів з європейськими процесами гармонізації та уніфікації в окремих галузях права; навчити студентів здійснювати аналіз міжнародно-правових актів ЄС; навчити студентів володіти юридичною термінологією та понятійним апаратом в сфері права ЄС.

Постреквізити навчальної дисципліни. «Актуальні проблеми міжнародного публічного та приватного права».

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Право» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	<p>ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті;</p>
Спеціальні компетентності	<p>СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.</p> <p>СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.</p> <p>СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.</p> <p>СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.</p>
Результати навчання	<p>ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.</p> <p>ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.</p>

Зміст навчальної дисципліни (денна) форма навчання

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	
1 семестр					
Змістовний модуль 1.					
Тема 1.	Поняття і значення права Європейського Союзу	2	2	4	Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Тема 2.	Компетенція та організаційна структура Європейського Союзу	2	2	8	
Тема 3.	Процедура прийняття правових актів в Європейському Союзі	2	2	8	
Тема 4.	Засоби судового захисту в праві Європейського Союзу	4	2	8	
Тема 5.	Шенгенське право і його місце у європейському правовому просторі	2	2	8	
Тема 6.	Європейські стандарти в сфері прав людини	2	2	8	
Тема 7.	Європейські стандарти в сфері митного права	2	2	8	
Тема 8.	Правові аспекти взаємовідносин ЄС та України	2	2	8	
Тема 9.	Членство у ЄС: історія, сучасність, перспективи	2	2	10	
Тема 10.	Актуальні проблеми правосуб'єктності та компетенції ЄС	2		10	
Модульна контрольна робота					
Всього:		22	18	80	
Форма контролю: екзамен					

Зміст навчальної дисципліни (заочна) форма навчання

№	Назва теми	К-сть годин, з них:		
---	------------	---------------------	--	--

		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
1 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Змістовний модуль 1.					
Тема 1.	Поняття і значення права Європейського Союзу	-	-	12	
Тема 2.	Компетенція та організаційна структура Європейського Союзу	-	2	12	
Тема 3.	Процедура прийняття правових актів в Європейському Союзі	2	-	12	
Тема 4.	Засоби судового захисту в праві Європейського Союзу	-	-	12	
Тема 5.	Шенгенське право і його місце у європейському правовому просторі	-	-	12	
Тема 6.	Європейські стандарти в сфері прав людини	2	-	12	
Тема 7.	Європейські стандарти в сфері митного права	-	-	12	
Тема 8.	Правові аспекти взаємовідносин ЄС та України	-	-	10	
Тема 9.	Членство у ЄС: історія, сучасність, перспективи	-	-	10	
Тема 10.	Актуальні проблеми правосуб'єктності та компетенції ЄС	-	-	10	
Модульна контрольна робота					
Всього:		4	2	114	
Форма контролю: екзамен					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми права ЄС» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне

Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми права ЄС» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Актуальні проблеми права ЄС» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Актуальні проблеми права ЄС» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Актуальні проблеми права ЄС: методичні вказівки з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. О. Б. Верба. Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2025.

2. Актуальні проблеми права ЄС : методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. О. Б. Верба. Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2025.

Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV. *Офіційний вісник України*. 2004. № 29. Ст. 367.
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27 червня 2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Т. 1, с. 83, Ст. 2125.
4. Єдиний європейський акт: Міжнародний документ від 17 л 1986 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_028
5. Регламент європейського парламенту і ради (ЄС) про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних): Міжнародний документ 2016/679 від 27 квітня 2016 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text
6. Лісабонська угода: Міжнародний документ від 13 грудня 2007 р. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12007L/TXT&from=EN>

7. Договір про Європейський Союз : Міжнародний документ від 07 лютого 1992 р. URL : https://en.wikisource.org/wiki/Consolidated_version_of_the_Treaty_on_European_Union/Title_III:_Provisions_on_the_Institutions#Article_17
8. Ніццький Договір: Міжнародний документ від 26 лютого 2001 р. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/Ніццький_договір
9. Амстердамський договір: Міжнародний документ від 10 листопада 1997 р. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1997:340:FULL&from=EN>

Основна:

1. Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова, Харків : Право, 2021. 484 с.
2. Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». Вид. 11-те, змін. і допов. Харків : Право, 2024. 488 с.
3. Право Європейського Союзу : підручник / Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін. ; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 10-те, змінене і допов. Харків : Право, 2021. 484 с.
4. Муравйов В. І., Мушак Н. Б., Волошин Ю. О. Право Європейського Союзу. Академічний курс. Фенікс, 2021. 440 с.
5. Право ЄС : підручник / за ред. Р. А. Петрова ; Мін-во освіти і науки України, Нац. Ун-т «Києво-Могилян.акад.». Вид. 11-те, змін. і допов. Харків : Право, 2024. 188 с.

Додаткова:

6. Брацук І. З., Микієвич М. М. Вступ до права Європейського Союзу : програма курсу та плани семінарських занять для студентів факультету міжнародних відносин та юридичного факультету. Львів : факультет міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка, 2022. 44 с.
7. Верба О. Б., Гайченко А. В. Розмежування повноважень приватних виконавців за принципом територіальності в державах ЄС та Україні. *Вісник Асоціації приватних виконавців України* / гол. редкол. О. Верба. Київ : АПВУ, 2024. № 2 (3). 136 с. С. 53-56. URL : <https://drive.google.com/file/d/1Su0tCA1vhTTxEifNPbS-gYjqRtg3kwxh/view>
8. Яковюк І., Асірян С. Р., Лазуренко А. В. Правовий конфлікт між ЄС та Республікою Польща щодо польської судової реформи. *Право та інноваційне суспільство*. № 2 (17). 2021. С. 71-77.
9. Смирнова К. В. Асоціація між Європейським Союзом та третіми країнами : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2021. 239 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.court.gov.ua> - офіційний веб портал судової влади в Україні
5. <https://supreme.court.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного України
6. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
7. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
8. <http://www.catalogue.nplu.org> - Національна парламентська бібліотека України.